

Правила поводження з вибухонебезпечними предметами

ПАМ'ЯТКА НАСЕЛЕННЮ

ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНІ ПРЕДМЕТИ!

Шановні харків'яни та жителі області!

На території області продовжують мати місце випадки виявлення вибухонебезпечних предметів - боєприпасів часів Великої Вітчизняної війни, а також сучасних засобів ураження, що випадково стали доступними в результаті злочинної халатності осіб, які відповідають за їх збереження.

Знайдені боєприпаси (або предмети, що схожі на них) повинні бути знешкоджені тільки спеціалістами.

Про знахідку вибухонебезпечного предмету необхідно терміново повідомити місцеві органи державної влади (сілради, райвійськомати, відділення міліції, відділи з питань надзвичайних ситуацій).

Ваші дії після виявлення вибухонебезпечного предмету:

- ☐ Зупинити будь-які роботи в районі небезпечного місця. Ні в якому разі не чіпайте підозрілий предмет
- ☐ Організуйте охорону небезпечного місця.
- ☐ Не допускати сторонніх осіб до небезпечного предмету, доки не прибули спеціалісти.

ВИКОНАННЯ ЦІХ ПОЛОЖЕНЬ ЗБЕРЕЖУТЬ ВАМ І ОГОЛУЮЧИМ ЗДОРОВ'Я ТА ЖИТТЯ!

**Навчально-методичний центр ЦЗ та БЖД
Харківської області**

Красива і багата земля України. Рясніє вона корисними копалинами, лісами, озерами та річками, садами та хлібами. Але земля нашої країни ще таїть неждану небезпеку. Майже шістдесят років минуло з тих пір, як закінчилася Велика Вітчизняна війна, а земля все не перестає воювати.

На жаль, в Україні ніколи не публікували повні статистичні дані про загибель людей (особливо дітей), які підірвалися на іржавому металі Великої Вітчизняної війни. Але факт залишається фактом - декілька загиблих у рік - трагічна реальність. Гинуть дорослі, намагаючись здати небезпечну знахідку в пункт прийому металобрухту або при спробі

розібрати пристрій з метою отримати вибухову речовину; гинуть діти, які з цікавості підкладають боєприпаси у багаття.

До речі, знайти сьогодні «небезпечну іграшку» можна практично скрізь: в лісі, в старому окопі, на свіжозораному полі, на власному городі і навіть на вулицях міст. І якщо вибухові пристрої серійного зразка легко розпізнати за зовнішнім виглядом і діяти відповідно до ситуації, то саморобні вибухівки, що можуть з'явитися на вулицях міст і селищ визначити набагато складніше. Небезпека терористичних актів, від яких не застрахована жодна країна світу, робить питання поводження із невідомими, залишеними без догляду речами досить актуальним.

Під вибухонебезпечними предметами слід розуміти будь-які пристрої, засоби, підозрілі предмети, які здатні за певних умов (або при дії на них) вибухати.

До вибухонебезпечних предметів відносяться:

- вибухові речовини – хімічні з'єднання або суміші, здатні під впливом певних зовнішніх дій (нагрівання, удар, тертя, вибух іншого вибухового пристрою) до

швидкого хімічного перетворення, що саморозповсюджується, з виділенням великої кількості енергії і утворенням газів.

- боєприпаси – вироби військової техніки одноразового вживання, призначені для поразки живої сили супротивника. До боєприпасів відносяться:

- бойові частки ракет;
- авіаційні бомби;
- артилерійські боєприпаси (снаряди, міни);
- інженерні боєприпаси (протитанкові і протипіхотні міни);
- ручні гранати;
- стрілецькі боєприпаси (патрони до пістолетів, карабінів, автоматів тощо).

- піротехнічні засоби:

- патрони (сигнальні, освітлювальні, імітаційні, спеціальні);
- вибухові пакети;
- петарди.

- ракети (освітлювальні, сигнальні);

- гранати;
- димові шашки.

- саморобні вибухові пристрої - це пристрої, в яких застосований хоча б один елемент конструкції саморобного виготовлення:

- саморобні міни-пастки;
- міни сюрпризи, що імітують предмети домашнього побуту, дитячі іграшки або речі, що привертають увагу.

Як правило, при знаходженні серійних мін, снарядів, гранат дорослі люди негайно викликають фахівців, які убезпечують район і знешкоджують небезпечні знахідки в установленому порядку. Інша справа – діти. Природна цікавість спонукає їх на страшні експерименти. Діти підкладають боєприпаси у багаття, випробують їх на міцність ударами, намагаються розібрати, приносять додому, у двір, в школу.

Земля таїть багато небезпечних знахідок, на які можна натрапити під час прогулянок лісом, походів і стати їх жертвами, навіть, не підозрюючи про це. Ніхто не може гарантувати, що у землі під багаттям, розкладеним на лісовій галявині, не ховаються снаряди часів війни.

Під час прогулянок в лісі або в туристичному поході:

1. Ретельно вибирайте місце для багаття. Воно повинно бути на достатній відстані від траншей і окопів, що залишилися з війни.
2. Перед розведенням багаття в радіусі п'яти метрів перевірте ґрунт на наявність вибухонебезпечних предметів щупом (або лопатою обережно зніміть верхній шар ґрунту, перекопайте землю на глибину 40-50 см).
3. Користуватися старими багаттями не завжди безпечно. Там можуть виявитися підкинуті військові «трофеї» або такі, що не вибухнули.
4. У жодному випадку не підходьте до знайдених багать, що горять (особливо вночі). В цьому багатті може виявитися предмет, що може вибухнути.

Практично всі вибухові речовини отруйні, чутливі до механічних дій і нагрівання. Поводження з ними вимагає граничної уваги і обережності!

Пам'ятайте! Розмінуванням, знешкодженням або знищенням вибухонебезпечних предметів займаються тільки підготовлені фахівці-сапери, допущені до цього виду робіт.

Однією з серйозних загроз сучасного суспільства є тероризм. Майже кожного дня ми чуємо про здійснення терористичних актів у яких гинуть люди. Більшість цих актів проходить з використанням вибухових пристроїв. І це, як правило, саморобні, нестандартні пристрої, які складно відшукати, знешкодити або ліквідувати. Злочинці, як правило, поміщають їх в звичайні портфелі, сумки, банки, пакети і потім, ніби випадково, залишають в багатолюдних місцях. У такому разі важко відрізнити сумку з вибухівкою від такої ж сумки, дійсно забутої розсіяним пасажиром в трамваї, тролейбусі або автобусі. Часто такі міни – пастки мають досить привабливий вигляд. Відомі випадки застосування таких мін у авторучках, мобільних телефонах, гаманцях, дитячих іграшках.

От чому вимагають особливої уваги бездоглядні предмети в транспорті, кінотеатрі, магазині, на вокзалі або мітингу.

Люди часто гублять свої речі і, на щастя, не кожна з них несе небезпеку, але є кілька ознак, що дозволяють запідозрити вибуховий пристрій.

Слід звертати увагу на:

- припарковані біля будівель автомашини, власник яких невідомий або державні номери якого не знайомі мешканцям, а також коли автомобіль здається безхазяйним;
- наявність у знайденому механізмі антени або приєднаних до нього дротів;
- звуки, що лунають від предмету (цокання годинника, сигнали через певний проміжок часу), мигтіння індикаторної лампочки;
- наявність джерел живлення на механізмі або поряд з ним (батарейки, акумулятори тощо);
- наявність розтяжки дротів, або дротів, що тягнуться від механізму на велику відстань;
- специфічний запах.

Якщо знайдений предмет не повинен, як Вам здається, знаходитися «в цьому місці і в цей час», не залишайте цей факт без уваги.

Якщо ви знайшли забуту річ в громадському транспорті, опитайте людей, що знаходяться поряд. Постарайтеся встановити, чия вона або хто міг її залишити. Якщо господар не встановлений, негайно повідомте про знахідку водія (кондуктора).

У разі знаходження підозрілого предмету в під'їзді свого будинку, опитайте сусідів, можливо, він належить їм. При неможливості встановлення власника — негайно повідомте про знахідку у ваше відділення міліції.

Якщо ви знайшли підозрілий предмет в установі, негайно повідомте про знахідку адміністрацію.

При виявленні вибухонебезпечного пристрою:

1. Негайно повідомте чергові служби органів внутрішніх справ, цивільного захисту.
2. Не підходьте до предмету, не торкайтеся і не пересувайте його, не допускайте до знахідки інших людей.
3. Припинити всі види робіт в районі виявлення вибухонебезпечного предмету.
4. Не користуйтеся засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони можуть спровокувати вибух).

5. Дочекайтеся прибуття фахівців, вкажіть місце знахідки та повідомте час її виявлення.

Пам'ятайте! Одна з основних причин нещасних випадків з вибуховими пристроями – грубе порушення елементарних правил безпеки.

У випадку, коли в будинку знайдено вибуховий пристрій і Вас евакуюють:

- одягніть одяг з довгими рукавами, щільні брюки і взуття на товстій підошві. Це може захистити від осколків скла;
- візьміть документи (паспорт, свідоцтво про народження дітей тощо), гроші;
- під час евакуації слідуйте маршрутом, вказаним органами, що проводять евакуацію. Не намагайтеся "зрізати" шлях, тому що деякі райони або зони можуть бути закриті для пересування.
- тримайтеся подалі від ліній енергопостачання, що впали.